

Beleid veilig slapen en wiegendood KDV Babelloes

1. Doel:

Het veilig kunnen slapen van kinderen en uitsluiten van risico's die wiegendood kunnen veroorzaken. In een geval van (bijna) wiegendood zorgen voor adequate instructies en adviezen.

2. Achtergrond informatie wiegendood:

Wiegendood is het plotseling overlijden van een "gezonde baby", in de regel tijdens een slaaperperiode. De meeste sterfgevallen doen zich voor in de eerste 6 levensmaanden. Na 12 maanden komt het nog nauwelijks voor.

Wiegendood komt meer voor bij jongetjes dan bij meisjes. Ook te vroeg geboren baby's en baby's met een (heel) laag geboortegewicht blijken een verhoogde kans te hebben op wiegendood. Het aantal gevallen van wiegendood is in ons land de afgelopen 10 jaar flink gedaald. De voorlichting en preventiemaatregelen die sinds de jaren '80 zijn ingevoerd hebben daar zeker toe bijgedragen. Van de ongeveer 200.000 kinderen die er jaarlijks in Nederland worden geboren, overlijden er circa 30 in het eerste levensjaar zonder duidelijk ziek te zijn geweest. In een aantal gevallen wordt alsnog een lichamelijke oorzaak gevonden, zoals een hartafwijking, een infectie, verstikking, kindermishandeling.

In die gevallen waarbij niets wordt gevonden, is soms een aantal risicofactoren aan te wijzen, die in onderlinge combinatie of apart tot wiegendood hebben geleid.

Deze factoren zijn:

- Te vroeg geboren kinderen
- Buikslapen
- Warmtestuwing
- Onveilige slaappleaats
- Rokerige omgeving
- Oververmoeidheid

Helaas komt het in Nederland ook incidenteel voor dat een baby in een kinderdagverblijf overlijdt onder het beeld van wiegendood. Daarom spannen we ons in om het risico zo klein mogelijk te maken. Alle personeelsleden, en stagiaires, moeten bekend zijn met de praktische preventieve maatregelen die er afgesproken zijn over

het veilig slapen van de kinderen. Deze maatregelen zijn afgeleid uit de folder Veilig Slapen van de Stichting Wiegendood.

In alle slaapkamers hangen ter herinnering de nodige instructies.

3 Veilig slapen en preventieve maatregelen

3.1 Leg een baby nooit op de buik te slapen

- Een baby op de buik te slapen leggen, maakt het risico op wiegendood wel 4 tot 5 x groter dan gemiddeld.
- Leg een baby ook niet eens een enkele keer op de buik te slapen, bv. omdat het kind alleen dan te troosten lijkt.

Uitzonderingen :

- Er zijn bepaalde (aangeboren) afwijkingen waarbij buikligging wel wenselijk kan zijn. Ouders dienen dan een schriftelijke verklaring van hun arts te overleggen. Verklaring opbergen in kind dossier.
- Als ouders ondanks adviezen zelf aangeven te willen dat hun baby (0 tot 1,5 jaar) in buikhouding slaapt, dan dient dat schriftelijk te worden vastgelegd. (Het gaat er hierbij om dat het kind bij het naar bed brengen bewust op de buik gelegd wordt. Als kinderen tijdens hun slaap zelf op de buik draaien en goed hun hoofd op kunnen tillen, dan hoeft er geen formulier in gevuld te worden.) Bij het intakegesprek wordt ouders de vraag gesteld of ze hun kind in buikligging laten slapen. Indien ze dit doen, dan dienen ze daarvoor de verklaring buikligging in te vullen. (formulier buikligging). Deze verklaring moet opgeborgen worden in het kind dossier. Bij het bedje van het kind zal dan een kaart met de letter B (van buikligging) komen te hangen.
- Tevens kan het zijn dat een kind in de kinderwagen te slapen wordt gelegd (in de groep). Dit gebeurt alleen in overleg met ouders of op verzoek van ouders. In het begin van een wenperiode wil dit nog wel eens voorkomen. Een kindje kan soms moeilijk wennen en is misschien onrustig. Soms vindt het kind op dat moment meer veiligheid in de kinderwagen. Op deze manier leren leidsters het ritme van een kind kennen en is het sneller te troosten en in slaap te wiegen. Zo gauw een kindje kan draaien mag het absoluut niet meer in de kinderwagen slapen. Ook als een kind buikligging heeft mag het niet in de kinderwagen slapen.
* Dit heeft niet onze voorkeur en komt incidenteel voor.

3.2 Voorkom dat een baby te warm ligt

De factor temperatuur (warmtestuwing) speelt een rol onder de baby's die onder het beeld van wiegendood overlijden. Door koude overlijdt zelden een baby.

Indicatoren t.a.v. temperatuur :

- Zolang de voetjes van een baby prettig aanvoelen, heeft deze het niet koud. Ook in de nek van een baby is goed te voelen of hij/zij het warm of koud heeft.
- Een baby die zweet heeft het al gevaarlijk warm.

- Zorg dat het niet te warm is/wordt in de slaapvertrekken. Aanbevolen slaapkamertemperatuur is 15 tot 18 graden.
 - Leg een baby te slapen in een slaapzak of onder een (katoenen) dekentje dat kan worden ingestopt.
 - Gebruik nooit een dekbedje.
 - Kinderen die slapen liggen allemaal in een slaapzak (verplicht uit veiligheidsoverweging) en beddengoed van Babeloes tenzij ouders anders wensen. Ze liggen in met romper, of T-shirt aan in de slaapzak en toegedekt met een lakentje. In de winterperiode kan er bij gebruik van een dunne of dikke slaapzak een dekentje gebruikt worden. Mochten ouders hun kind zonder slaapzak in bed wensen dan dienen ze hiervoor te tekenen.
 - Kinderen worden niet ingebakerd, tenzij er duidelijke en adequate materialen worden meegegeven en duidelijke instructies door ouders worden gegeven. Kinderen niet inbakeren als ze koorts hebben. Ouders tekenen een formulier voor inbakeren en we werken volgens het protocol en werkinstructie inbakeren.
 - Bij koorts extra controleren en niet te warm toedekken.
 - Regelmatig de slaapkamer ventileren Zie protocol ventileren.
- Blijf bij het nemen van deze maatregelen alert op de luchtkwaliteit in de slaapkamer (CO₂ meter). Waar nodig ventileer je extra.

3.3 Indicatoren t.a.v. temperatuur

- Gebruik nooit een kussen, hoofd en zijwandbeschermers, zeiltjes, tuigjes, koorden of voorwerpen van zacht plastic in het bedje.
- Maak het baby bed kort op, zodat de voetjes vrijwel tegen het voeteneind komen. Vermijd daarbij dubbelslaan van het beddengoed; een kind kan daar makkelijker onderschuiven.
- Laat slaapkamers en beddengoed regelmatig luchten. (Zie schoonmaakrooster)
- In principe één knuffel mee in bed.

3.4 Voorkom gezondheidsschade door (mee) roken.

- De rook van sigaretten of tabak kan een baby veel schade doen. Daarom mag nergens binnen onze gebouwen gerookt worden.

3.5 Houdt voldoende toezicht.

- Kijk telkens als je een kind naar bed brengt ook even in de andere bedjes.
- Ga in elk 15 minuten ter controle langs alle kinderen.
- Gebruik de babyfoon als er buiten gespeeld wordt of wanneer een pedagogisch medewerkster even elders moet zijn.

3.6 Voorkom oververmoeidheid van de baby

Indien een baby langdurig gehuild heeft (bijv. omdat het overstuur is geraakt) kan een kind oververhit raken. Maar ook onrustige baby's die op het KDV weinig slapen kunnen oververmoeid raken. Door een overmaat aan prikkels en/ of gebrek aan slaap

4. Overige belangrijke zaken in relatie tot veilig slapen en wiegendood

- belangrijke, recente telefoonnummers bevinden zich in de rode map.
- Zorg dat ouders altijd laten weten waar ze te bereiken zijn.
- Zorg dat babyfoons in elke slaapkamer aanwezig zijn.
- Regelmatig agenderen.
- Het ophangen van het wiegendood instructieblad in de slaapkamers.

5. Acties wanneer er een (bijna levenloos) kind wordt aangetroffen.

* Bel direct 112 start reanimatie.

Vraag om hulp

Waar een kind bij bewustzijn is maar suffig blijft nemen we contact op met de huisarts en ouders.

5.1 Inlichten ouders

De pm-er licht zo spoedig mogelijk de ouders van het betreffende kind in.

5.2 Zorgen voor groep

- Zorg dat de groep overgenomen wordt en dat andere kinderen uit de slaapruijnte worden gehaald.
- Zorg dat de rust op de groep weerkeert.

5.3 Overlijden

Als is vastgesteld dat het kind is overleden, zorg dan voor een geschikte ruimte voor de opvang van de ouder(s) . Ook de arts en de betrokken Pedagogisch medewerker dienen hierbij aanwezig te zijn.

Protocol bij sterfgevallen treed hier in werking.